

πέρασαν πιά τώρα. Σήμερα βρισκόμαστε στή συμφρονολογική εποχή. Προστατεύουμε τήν Τουρκιά γιά πολιτικούς και οικονομικούς λόγους — τί μᾶς μέλει ἑμᾶς γιά ἕνα μικρό Λαό, ἀπ' τόν ὅποιο δέν μπορούμε νάχουμε κανένα θετικό κέρδος, ἀφοῦ δέν ἔχει μήτε ἐξαγωγή, μήτε στρατό, πού μπορούν νά λογαριαστοῦν; Κι ὅλα αὐτά τὰ λέμε γιά ἕνα Λαό, πούχει προγόνους, στοὺς ὁποίους ἑμεῖς χρωστᾶμε τόσα πράματα. Ἡ ἔξανθρωπιστική μὀρφωση, βλέπετε, δέν ἔχει πιά σήμερα καμιά ἀξία. Τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδας δέν ἀκούγεται πιά σήμερα, γιὰτί ὁ Λαός τῆς δὲ ζῆ στήν ἐποχή τῶν ποιητῶν και τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Κι ὅμως εἶναι πολὺ ἀμφίβολο, ἀν ἑμεῖς ἔχουμε νά ὠφελθούμε τίποτα μ' αὐτή μας τῆ μισελληνική πολιτική. «Θὰ εἶναι ἴσως σοφώτερη πολιτική» — βάζω τὰ λόγια τοῦ Χάτζεμπεργκ, γράφει ὁ Τοῦμπ — νά μὴ ἀπωθήσουμε τοὺς Ἑλληνες στήν ἀνατολική Εὐρώπη, κοντὰ στοὺς Σλάβους· ἕνα ἰσχυρὸ χριστιανικὸ κράτος στὰ νοτιανατολικά τῆς Εὐρώπης, πού νά περιλαβαίνει ὅλο τὸν Ἑλληνισμό, πού βρίσκεται σκορπισμένος στήν Τουρκιά και στὰ νησιά, μπορούσε νά μᾶς προσφέρῃ πιότερες ὠφέλειες παρά ὅσες ἡ Τουρκιά, πού τῆς περιμαζεύουμε τὰ συντρίμμια». Αὐτὴ θὰ εἶταν μιὰ πολιτικὴ ἀπαράλλαχτη μὲ τῆς Αὐστρίας στήν Ἀρβανιτιά· μῆγγει ἡ Αὐστρία ἕνα μοχλὸ ἀνάμεσα στοὺς Πανσλαβιστῆς στή Βαλκανικὴ Χερσόνησο, ὑποστηρίζοντας ἕναν ἰσχυρὸ, ὄχι σλαβικό, λαό, πού βλέπει στοὺς Σέρβους και στοὺς Μαυροβουνιώτες τὸ χειρότερο ὄχτρο του, τὸν ὑποστηρίζει γιά νά διατηρήσῃ τὴν παλιά του ἔθνικότη. Καὶ οἱ Ρωμοὶ μὲ τοὺς Ἀρβανίτες, ἀφοῦ και οἱ δύο τους ἀπὸ προϊστορικὰ χρόνια βρίσκονται στή Βαλκανικὴ Χερσόνησο, πρέπει σύντομα νά λάβουν τὰ μέτρα τους, γιά νά μὴ τοὺς συνεπάρῃ τὸ σλαβικὸ ρέμα και χάσουν γιά πάντα τὸν ἔθνισμό τους.

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ

ELVIRA

Τοῦ Ὀμηροῦ ἐγὼ παιδί ὅλο φῶς κ' Ἑλλάδα,
τοῦ Ντάντε κόρη ἐσύ, Μοῦσα κ' Ἑλίδα,
μὲ τοῦ ἀπαλοῦ σου γέλιου τὴ γλυκάδα
μοῦ ἔγινες τοῦ ξανανιωμοῦ ἡ ἀχτίδα.

Μάη μενεξένιο δέλι εἶταν πού μὲ 'δες·
πού πᾶς σπερουνιασμένη ἀπὸ τὴ Μοῖρα;
σταλιά ἡ χαρά, πέλαο ἡ λύπη....., ὦ Ἑλίδα,
σὲ χάρηκα ὅσο ζοῦν οἱ μενεξέδες.

Μερίνα, 1918

Μ. ΦΙΑΝΤΑΣ

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ (*)

Ἡ «Ν. Ἡμέρα» βρίσκει πῶς τὰ κακούργημάτῃ τῶν Βουργάρων ὅσο πρέπει νά κηρύχονται στὸ ἐξωτερικό, ἄλλο τόσο πρέπει νά κρύβονται μεσ' στήν Ἑλλάδα. Καὶ πρέπει νά κρύβονται, λέει, γιά νά μὴν ἐρεθίζεται ἡ κοινή γνώμη και ταράζῃ και τὴν Κυβέρνηση στήν πολιτικὴ π' ἀκολουθαί.

Τὸ πόσο εἶναι λογικὸ νά ζητᾶμε νά συγκινήσουμε τοὺς ἄλλους γιά τὰ παθήματα τῶν ἀδερφῶν μας δίχως οἱ ἴδιοι ἑμεῖς νά συγκινηθούμε και νά δεῖξουμε τὴ συγκίνηση και τὴν ἀγανάχτησή μας, ἀν δέν μπορεῖ νά τὸ κρίνῃ ἡ ἴδια ἡ «Ν. Ἡμέρα» ἄς τὸ δῆ ἀπὸ τὸ γράμμα ἐνὸς Ἑγγλέζου, πού δημοσίεψε ἡ «Ἀκρόπολη». Γιατί ὅμως ἡ ἀγανάχτηση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ θὰ τάραξε τὴν πολιτικὴ π' ἀκολουθαί ἡ Κυβέρνηση; Ποιὰ εἶναι ἡ πολιτικὴ αὐτὴ;

Δέν ὑποθέτουμε πῶς ἡ Κυβέρνηση ἀκόμη και τώρα, ὅστερ' ἀπὸ ἕνα τέτιο ξεφανέρωμα τοῦ εἶδους τῆς Βουργάρικης πάστας σὲ καιροὺς φιλίας και συμμαχίας, εἰλικρινὰ πιστεύει στὴ διατήρηση τῆς Βαλκανικῆς συμμαχίας κ' ἐργάζεται γι' αὐτὴ. Σύμμαχοι μὲ σιχαμεροὺς κακούργους; μὲ κλέφτες; μὲ χτηνάνθρωπους; μὲ τέρατα δῆ ἀπὸ κάθε νόμο κι ἀπὸ κάθε δίκιο, μὲ δίχως αἴσθημα ἀνθρώπου; ἐδῶ δέν μπορούμε νά φέρουμε παράδειγμα τὴν Ἰταλία μὲ τὴν Ἀουστρία. Οὔτε οἱ Ἰταλοὶ εἶναι σὰν τοὺς Βουργάρους οὔτ' οἱ Ἀουστριακοὶ. Μποροῦν λοιπὸν νά ναι ὄχτροι και σύμμαχοι. Ἐμεῖς δέν μπορούμε μὲ τοὺς Βουργάρους. Ἐξὸν πειὰ ἀν οἱ χιλιάδες κακούργοι κρεμαστοῦν, μαζὶ κ' ἐκεῖνοι πού τοὺς κυβερνοῦν, και διορθώσουν ὅσα ἀπὸ τὰ δεικνυμένα τους διορθώνονται. Πρᾶμα πού δέν τὸ περιμένουμε. Γιατί λοιπὸν θὰ ταραζούτανε ἡ Κυβέρνηση στήν πολιτικὴ τῆς ἀπὸ τὴν ἀγανάχτηση τῆ λαϊκῆ; Κ' ἔπειτα, ἀν παραδλέποντας κάθε πραγματικότητα θάθελε σῶνει και καλὰ νάχῃ τὴ συμμαχία τῶν Βουργάρων ἡ Κυβέρνηση, κατὰ τί θὰ τὴν ἐνοχλοῦσε περισσότερο ἡ ἀγανάχτηση τοῦ λαοῦ γιά τὸ φέρισμό τους, ἢ δέν μπόρεσε νά τῆς ἀλλάξῃ τὸ μυαλὸ τὸ ὅτι καθόμαστε παραταγμένοι μὲ τῶπλο ἔτοιμο ἀπέναντί τους; Ἄν αὐτὸ τὸ πρᾶμα δὲ γκρέμισε τὴ συμμαχία, θὰ τὴ γκρεμίση ἡ ἐκφραση τῆς ἀγανάχτησῆς μας;

(*) ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Τὸ ἄρθρο αὐτὸ εἶταν ἔτοιμο ἀπὸ τὴν περασμένη βδομάδα, ὅτα δηλ. ἀκόμη ψάχναμε νά βροῦμε τί χρειάζεται και τί δὲ χρειάζεται στοὺς Βουργάρους. Τώρα πιά τὸ κατόνι μίλησε και μᾶς ἔδειξε τί τοὺς χρειάζεται.

Ούτε υποθέτουμε πώς η Κυβέρνηση επιδιώκει άπλώς να μπορέσει να κρατήσει τις χώρες που κατέχουμε άδιαφορώντας τέλεια για τους Έλληνες που θα μείνουν στους Βουργάρους και για αυτό δέ θέλει να μαθαίνει ο έδω λαός τί γίνονται εκείνοι. "Οτι δηλ. τους πουλάει κείνους και τους παραδίνει θύματα στην κακούργα διάθεση των Βουργάρων, για να εξαγοράσει την ήσυχία μας στα ρέστα που κρατούμε. Τέτια άτιμη πολιτική δέν τή νομίζουμε ικανή να κάνη η Κυβέρνηση, όση κι αν έχη άβδηριτοσύνη. Κ' έξεν αυτό, κ' έτσι αν είταν, τί νόημα πάλι θάχε τó να κηρύχουμε τά κακουργήματά τους στο έξωτερικό; "Η μήπως μ' αυτό έννοει η «Ν. Ημέρα» ότι πρέπει να συγκινούνται μόνο οι έξω Έλληνες κ' έτσι στα ψέμματα λέει πώς κ' η ίδια είναι έτοιμη να έργαστη για τó σκοπό;

"Επειτα, έδω τά πράματα φώς φανερά δείχνουν ότι κάθε άπ' εθελίας ήσυχη συνεννόηση με τους Βουργάρους κόπηκε και ό,τι επιδιώκει η Κυβέρνηση δέν μπορεί να τó επιδιώκη παρά η με φοβέρα πολέμου, και τότες, είπαμε, δέν είναι πιστευτό ν' άψιση έκθετο τόν Έλληνισμό που σπαράζει κάτω άπ' του Βούργαρου τή φτέρνα, η με μεσολάθηση τρίτων. Κ' οι τρίτοι πάλι αυτοί, η Ρωσία λ. χ., είναι πιστευτό πώς μάς άπαγορεύουν να πονούμε και να γαναχτούμε για τάνάκουστα δεινά των αδερφών μας; "Οτι επιδοκιμάζουνε τó φέριμο των Βουργάρων, ότι είναι προστάτες στις κλεψίες, στο άτιμασμα, στις σφαγές κι όλες τις άλλες άναντρες κι άτιμες κι άπάνθρωπες πράξεις των Bougres; Μά τότες τί είδος μεσολάθηση θάναυ αυτή για μάς; Και πώς τάχα μάς επιτρέπουν να πονούμε στο έξωτερικό, μά όχι στο έσωτερικό;

"Απ' όλους τούς συλλογισμούς αυτούς φαίνεται ότι δέν είναι λογικό αυτό που ζητά η «Ν. Ημέρα». "Εξόν αν θέλει μοναχά να πη ότι δέν πρέπει να πειραζούμαστε και να γαναχτούμε, άπλώς για να μη χαλούμε τήν προσωπική ήσυχία του κ. Πρωθυπουργού, όχι τήν πολιτική του. Κάπως πολύ μεγάλη τούτη η αξίωση, όσο μεγάλο δικιο κι αν έχη ο κ. Πρωθυπουργός ζητώντας ήσυχία. "Αλλά, κι αν υποθέσουμε πώς μπορούμε να μην πειραζούμαστε, είναι συμφέρο έθνικό να μη μαθαίνουμε, να μην ταρραζούμαστε, να μη διαδηλώνουμε τόν πόνο και τήν αγανάκτησή μας;

Τί ζητάμε τώρα; Είναι φανερό πώς περιμένουμε να διορθώσουνε οι τρίτοι τήν κατάσταση. Με τί τρόπο όμως προκαλούμε τή μεσολάθησή τους; "Αραγες τούς παρακαλούμε να μάς σώσουνε άπ' τούς

Βουργάρους, γιατί άλλοιώς είμαστε χαμένοι, και να μεσιτέψουμε για να κρατήσουμε τά μέρη που κατέχουμε, και να μάς φιλιώσουνε μ' αυτούς, και δειχνούμαστε πρόθυμοι να μην ξέρουμε τή διαγωγή των αντίδικων κι άναγνωρίζουμε άπόλυτη έλευθερία στις κακουργίες τους και κυριότητα στις χώρες που σπασαν και κατάχτησαν; Τότες βέβαια θάπρεπε ο Έλληνικός λαός να μη μαθαίνει τά κακουργήματα. Μά τότες θάπρεπε και η Κυβέρνηση να πετροβοληθή για αυτή της τήν άκαραχτήριστη πολιτική. "Οχι, δέν πρέπει έτσι! "Αλλοιώς χρειάζεται! Χρειάζεται σ' εκείνους που μεσολαθούν να πούμε: «Αυτά τά δίκια έχουμε έμεις, αυτά οι Βούργαροι. Αυτές είν' οι θυσίες οι δικές μας, αυτές των Βουργάρων. Τέτοι οι είμαστ' έμεις, και τέτοι κείνοι, δολοφόνοι, άπτεροβγάλτες, άπάνθρωποι, κλέφτες, πρόστυχοι, βδελύγματα. "Εμεις δέ θέμε και τέτοιους πούναι να τους σθήσουμε ως Κράτος άπ' τó χάρτη, αν και θά κάναμε άγια δουλιά. "Αλλά τήν τυραννία τους δέν τήν υποφέρουμε. Ζητούμε να περιοριστούν στα σύνορα, που είναι λογικό να περιοριστούν. Και ζητούμε έγγυήσεις για τή ζωή και τήν τιμή και τάλλα του ανθρώπου δικαιώματα για όσους δικούς μας μείνουνε στο περιωρισμένο των δολοφόνων και κακούργων κράτος. Δικό σας χρέος είναι να μάς βοηθήσετε σ' αυτά που ζητάμε. Και είναι και συμφέρο σας άκόμη να μάς βοηθήσετε. "Αέν υπάρχει κανέναν λόγος να υποστηρίξετε αυτά τά βδελύγματα πειότερο παρά έμάς. "Η ιδέα του Σλαβισμού δέ δικαιολογεί αυτή τήν υποστήριξη. Αυτά τά τέρατα δέν είναι κανε Σλάβοι, μά κι αν είταν, χρέος θάχχετε να τους άποκηρύξετε. Και τά συμφέροντα του Έλληνισμού δέν είν' αντίθετα καθόλου με άξιώσεις σας λογικές. Λοιπόν πρέπει, άπαιτούμε, με τή βοήθειά σας να περιοριστούν οι Βούργαροι».

"Αν πάλι τή μεσολάθηση δέν τή ζητάμε έμεις, αλλά οι τρίτοι μάς τήνέ φορτώνουνε, γιατί έτσι τούς συμφέρνει, τότες πάλι η έχουνε συμφέρο με κάθε τρόπο να διατηρήσουν τή Βαλκανική συμμαχία η δέν τούς μέλει και τόσο για αυτό, παρά ζητούνε μόνο να αποφύγουνε μεγαλύτερες περιπλοκές. "Αν συμβαίνει τó πρώτο, έμεις, μ' έλο τόν κόπο και τήν άποτροπίαση που θα αισθανόμαστε, μπορούμε, αν μάς πλατύνουν άρκετά τά σύνορά μας κι αν γίρω σε κάθε Έλληνική κοινότητα στο Βουργάρικο χτίσουν με τόν τρόπο που χρειάζεται κι από να σινικό κάστρο, που να μη μπορούν να τó πηδήσουν οι Μογγόλοι, να διατηρήσουμε για χάρη των μειτών τήν τυπική συμμαχία, μιá συμμαχία που δέ θάναυ συμμαχία. Κι αν συμβαίνει τó δεύτερο, πάλι κείνο που χρειάζεται είναι να κρατήσουμε τή στάση που πάμε

παραπάνου, νὰ φωνάξουμε τὸν πόνο μας, νὰ ζητήσομε δικαιοσύνη.

Σὲ κάθε λοιπὸν περίστασι, εἴτε ζητοῦμε ἐμεῖς τὴ μεσολάδηση εἴτε μᾶς τὴν ἐπιβάλλουν, δὲ χωρεῖ ἀμφισβήτησι πὺς συμφέρο μας εἶναι κοντὰ στὶς φωνῆς γιὰ τᾶλλα μας δίκια νὰ μαθευτοῦν ἀκόμη κ' ἐξω, μὰ καὶ μέσα καὶ τᾶτιμα φερσίματα τῶν Βουργάρων, νὰ φωνάξουμε τὸν πόνο μας, νὰ ζητήσομε διόρθωσι. Θᾶναι κι αὐτὸ ἓνα ὄπλο καλὸ γιὰ τὴν Κυβέρνησι, ἂν ἀποφασίσῃ νὰγωνιστῆ ὅπως πρέπει νὰγωνιστῆ. Ὡραία ἐξήγησε τὸ πρᾶμα ὁ κ. Γαβριηλίδης στὴν «Ἀκρόπολι» σὲ δυὸ μελέτες του. Καὶ δὲ λέμε βέβαια, ὅπως δὲ λέει κι ὁ κ. Γαβριηλίδης, ὅτι εἶν' ἀρκετὸ τὸ ὄπλο αὐτὸ γιὰ ὅ,τι κληροῦμε, Χρειάζεται καὶ στρατιωτικὴ ἐτοιμασία ἐντονη. Καὶ χρειάζεται καὶ Κυβέρνησι μὲ διπλωματικὸ ἐπιτελεῖο πού νὰ ξέρω νὰ πολεμάη μὲ τὰ ὄπλα ποῦχει.

Ἄς γίνουνη λοιπὸν, ἄς γίνουνη ὅσα πρέπει! Φτάνουν οἱ ὑποχώρησι, στὸ διάλογο ἢ ὀλιγάρκεια! Κι ἂν εἶν' ἀδύνατο μὲ πόλεμο ἢ μὲ μεσολάδηση νὰ νικήσομε, πάλι, ἢ ἐθνικὴ πολιτικὴ πρέπει νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ τί θὰ κάνουμε, ὄχι ἢ Ἑλλαδίτικη, πού δὲν ἔχει πού νὰ στηριχτῆ. Δηλαδὴ πάλι: ὄχι ὑποχώρησι στὸ Βουργαρισμὸ. Κάλλιο νὰ κολοδώσομε τὴν ἀνεξαρτησία μας, γιὰ νὰ βροῦμε προστασία καὶ νὰσφαλίσουμε τὴν ἐθνικὴ ὑπόστασι ἕλων τῶν πληθυσμῶν πού μᾶς ἀνήκουν. Ποιὰ θὰ εἶν' αὐτὴ ἢ προστασία, δὲν τὸ ξέρουμε. Ἀναφέραμε σὲ προηγούμενο ἄρθρο τὸ Γερμανισμὸ καὶ τὴν Ἄγγλια. Ἐξέρουμε βέβαια πὺς οἱ δυὸ αὐτοὶ ὄγκοι ἔχουν ἀνταγωνισμὸ, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀποκλείνει καὶ συνεργασία τους ἔταν καὶ ὅπου μποροῦν νὰ συμφωνήσουν. Ἄλλὰ τώρα δὲν εἶναι λόγος νὰ ζητάξουμε μὲ τέτοια περίπτωσι. Γιὰ τὴν ὥρα βλέπομε πὺς ἢ Κυβέρνησί μας ἔχει λόγους γιὰ νὰ εἶναι πιὸ ἀντρεία, ἂν ὄχι πέρα ὡς πέρα ἀντρεία. Καὶ τὴν παρακαλοῦμε νὰ γίνῃ. Ἐνας λόγος εἶναι καὶ ἢ ἀποξένωσι τῆς Βουργαρίας ἀπ' τὸν κύκλο τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν καὶ κρατῶν ἐξαιτίας τῶν κακουργημάτων, πού, θαρροῦμε, δεῖξαμε ἀρκετὰ πὺς συμφέρο μας καὶ δυνάμωμα τῆς Κυβέρνησι στὸν ἐθνικὸ ἀγῶνα εἶναι, ἀντίθετα μὲ ὅ,τι λέει ἢ «Ν. Ἡμέρα», νὰ τὰ αἰστανθῆ ὅσο γίνεται πιότερο ὁ λαὸς μας καὶ νὰ πονέσῃ. Ἄλλὰ δὲν εἶναι βέβαια αὐτὸς ὁ λόγος πού μᾶς κάνει νὰ ζητοῦμε ἀπ' τὴν Κυβέρνησι νὰντρευστῆ. Αὐτὸ μᾶς τὸ ὑπαγορεύουνη οἱ λόγοι ἐκεῖνοι, πού δίνουν θάρρος στὴν Κυβέρνησι νὰ κηρύχῃ ὅτι «οὔτε σπιθαμὴν γῆς» δὲν παραδίνουμε κτλ. Γιατί λοιπὸν νὰ μὴ λάβῃ τὸ θάρρος νὰπαιτήσῃ καὶ τὰ σύνορα πού πρέπει νὰχουμε καὶ γιατί νὰ μὴν πῆ καὶ στὴν κακούργα

ὁρμὴ τῶν Βουργάρων: «Φτάνουν τὰ κακουργήματα!»;

9.6.913

ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ

Σημ. Στὸ χτεσινὸ τῆς φύλλο ἢ «Ν. Ἡμέρα» βρῖσκει πὺς οἱ διαμαρτυρίες στὸν πολιτισμένο κόσμον γιὰ τὰ κακουργήματα δὲ θάχουν ἀποτέλεσμα, ὅπως δὲν εἶχαν καὶ λίγα χρόνια πρὶν γιὰ ὅσα ἔκαναν καὶ τότε στὴ Μακεδονία οἱ Βούργαροι. Παρατηροῦμε πὺς τώρα εἶναι κάπως διαφορετικὰ τὰ πρᾶματα, δὲ δίνουμε ὅμως καὶ πέρα πέρα ἀδικο στὴ «Ν. Ἡμέρα». Κι ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλο μέσο γι' ἄμυνα, βέβαια εἶναι συζητήσιμη κ' ἢ γνώμη τῆς ὅτι πρέπει νὰ ξαναδώσομε ζωὴ στὰ συχωρεμένα μας ἀνταρτικὰ σώματα.

10.6.913

Ο ΙΔΙΟΣ

ΤΟ ΤΥΛΙΓΜΕΝΟ ΚΕΡΙ

Στὴν ξηνητιά ἐξήσῃ καὶ πέθαν' ἓνας ἀλλόκοτος ἀνθρωπος. Ζοῦσε μ' ἓνα μικρὸ εἰσόδημα πού τοῦστελν' ὁ ἀδερφός του καὶ γνώριζε μονάχα τρεῖς γωνιές: στὸ σπίτι πού ἔμεινε, στὴ Βιβλιοθήκη πού διάβαζε καὶ στὴ μύρτα πού ἔτρωγε κ' ἔγραφε.

Τί ἔγραφε;

Τὰ χειρόγραφα του στάλθηκαν ὅλα στὸν ἀδερφὸ του, ἀπ' τὴν Ἀστυνομία πού ἤδρε τὴν ἀντρέσσα του, τὴν ἡμέρα πού πέθανε.

Τὸ μισοκαμμένο κερί του ὅμως, πού ἦτον φτενὸ καὶ δὲν ἔστεκε καλὰ στὸ καντηλιέρι, τὸ εἶχε τυλιγμένο μὲ ἓνα χαρτί. Στὸ χαρτί αὐτὸ ἦταν σημειωμένα αὐτὰ πού ἀντιγράψω ἐδῶ, χρήσιμα φαίνεται γιὰ κάποια ἱστορία, πού ἐτοίμαζε, ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν Παραμυθῶν ἴσα μὲ τὸ Βασιλεῖα Ὁθωνα.

«Στοιχεῖα καὶ Γίγαντες.—Κυκλικὸι θρύλοι—Φῶς, εὐμορφία καὶ δόξα—Ὁ λεγῶν—Ἡ φάλαγξ—Οἱ θεοὶ γίνονται ἀνθρωποὶ—Ὁ ἄνθρωπος γίνεται Θεός—Πορφύρα καὶ Σταυροθύλιον—Στὰ σκοτεινά—Ἡ μύρτα—Ἡ τζόστρα—Μιναρέδες—Ἡ γιόντολα—Τρομπόνι καὶ φλάμπουρο—Τὸ μουσικὸ—Ἡ ἀλυσίδα ἔσπασε—Ὁ πατέρας πού χάθηκε—Ὁ λευκὸς Βασιλεῖας».

Στὸ πίσω μέρος τοῦ χαρτιοῦ ἦταν αὐτὰ τὰ ἄλλα, γιὰ βοηθητικὰ φαίνεται κεφάλαια τοῦ ἔργου.

«Τὸ χῶμα πού μιλεῖ» (τοπογραφία).—Τὰ παρακλάδια τῆς ρίζας (ἱστορικὸι ἀπόγονοι).—Μαρμαρωμένη εὐμορφία (Περιγραφή μνημείων).—Μυστιὰ καὶ μοσχολίβανο (ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία).—Ξερριζώματα (Ἑπτανησιακῆ).—Χρυσόκολλες καὶ πούλιες (ξενικὴ ἀριστοκρατία).—Οἱ μαγῶνες (ἐξοριστὰ γιὰ τοὺς Χιώτες).—Ἡ κούβα (γιὰ τὴν ἀριστοκρατία τῶν Διερμηνῶν).—Τὰ ρέστα τῆς πατάτας (γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου).—Πετσιὰ καὶ βράκα (γιὰ τὶς ἐπαναστάσεις τῆς Ἡλείου καὶ τῆς Κρήτης)».

Αὐτὰ εἶχε τὸ περιτύλιγμα τοῦ κεριοῦ.

ΓΑΥΡΟΣ ΟΡΝΙΘΗΣ